

KOMPETANSE FOR FRAMTIDENS BARNEHAGE

STRATEGI FOR KOMPETANSE OG REKRUTTERING 2014 - 2020

GRUNNLAGSDOKUMENT

FOR OPPFØLGING AV STRATEGIEN I KOMMUNENE I GAULDALSREGIONEN

"STRATEGIEN SKAL UNDERBYGGE BARNEHAGEEIERES ANSVAR FOR REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING AV PERSONALET OG KOMMUNENS ANSVAR FOR AT BARNENE FÅR ET GODT PEDAGOGISK OG TRYGT BARNEHAGETILBUD"

HOVEDANSVARET FOR BARNEHAGEEIERNE I GAULDALSREGIONEN BLIR Å SØRGE FOR IMPLEMENTERING AV STRATEGIEN I DE ENKELTE BARNEHAGENE.

INNHOOLD

1	INNLEDNING	4
2	HØRING. OPPSUMMERING AV INNSPILLENE.....	4
3	ANSVAR OG ROLLER I UTVIKLING, GJENNOMFØRING OG IMPLEMENTERING AV STRATEGIEN	6
4	STRATEGIENS MÅL, SYSTEM, TEMATISKE SATSINGOMRÅDER OG MÅLGRUPPER.....	8
5	PLAN FOR KOMPETANSUTVIKLINGSTILTAK 2015 - 2020	9
6	VEIEN VIDERE.....	13

FRODE ALNÆS

Musiker

"Jeg var en glad, aktiv og sosial unge. Jeg var også veldig flink til å synge som 2-3 åring, men sluttet en periode da jeg måtte ta mandlene. Jeg trivdes veldig godt i barnehagen, og i dag må jeg si at jeg har stor respekt for den jobben som gjøres rundt omkring.

Jeg har hatt begge mine barn i barnehage, og det har betydd mye for deres utvikling som mennesker. Folk som jobber i barnehage, gjør en flott og viktig jobb."

1 INNLEDNING

I forordet og innledningen til den statlige strategien "Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014 - 2020" står det bl.a. følgende:

"En god barnehage krever kompetente ledere og faglig reflekterte voksne. De ansattes kompetanse er den viktigste enkelt-faktoren for at barn skal trives og utvikle seg i barnehagen. Et kompetent personale vil kunne se, anerkjenne og følge opp barna i deres utvikling. Å investere i de ansattes kompetanse er derfor å investere i barna."

"Et godt barnehagetilbud for alle barn avhenger av personalets kompetanse. Bare kompetente ansatte kan sikre at barnehagen oppfyller sitt samfunnsmandat i tråd med barnehagens formål og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. jfr. §§ 1, 2, 3 i Barnehageloven"

Denne statlige strategien skal legge grunnlaget for en systematisk satsing på kompetanse og rekruttering i barnehage-sektoren i tidsrommet 2014-2020. Strategien skal underbygge barnehageeiers ansvar for rekruttering og kompetanse-utvikling av personalet og kommunens ansvar for at barna i barnehagen får et godt, pedagogisk og trygt barnehagetilbud.

Kompetansestrategien redegjør for den nasjonale innsatsen gjennom mål, prioriteringer, innhold og ansvar, og den klargjør hvilke tiltak staten bidrar med midler til.

Den statlige strategien skal følges opp i kommunene og barnehagene over hele landet. Fylkesmannen i ST har gjennom flere møter det siste året informert om aktørenes ansvar for å planlegge og gjennomføre strategien.

NÅ ER DET KOMMUNENE I GAULDALSREGIONEN SOM SKAL TA TAK!

I Fylkesmannens informasjonsbrev til regionene vedr. søknader om statlige kompetanseutviklingsmidler til barnehagesektoren er følgende presisert:

- at grunnlagsdokumentet/kompetanseplanen og selve strategien skal forankres hos ledelsen i kommunene.
- at alle barnehagene i regionen skal delta i barnehagebaserte utviklingstiltak
- at tiltak i tråd med strategien gjelder både kommunale og private barnehager

2 HØRING. OPPSUMMERING AV INNSPILLENE

Dette utkastet til grunnlagsdokument for kommunenes, de private barnehagenes og Gauldalsregionens arbeid med strategien, har vært ute til høring i regionens 6 kommuner.

Kommunene ble i høringsrunden bedt om å komme med innspill bl.a. i forhold til:

- Gauldalsregionens evt. rolle i arbeidet med strategien
- Grunnlagsdokumentets skisse til konkret oppfølging av strategien.
- Metoder, måter og ansvar for planlegging og gjennomføring.
- Samordning av kompetanseplaner/kompetanseplanlegging

Det er ble presisert at denne høringen skulle forankres hos kommunenes ledelse, som barnehageeier og barnehagemyndighet. Dette fordi det er kommunene selv som har hovedansvaret for oppfølging og implementering av den statlige strategien.

Dette grunnlagsdokumentet kan legge føringer for kommunenes oppfølging, planlegging og gjennomføring, samt Gauldals-regionens evt. rolle og myndighet i det videre arbeidet med strategien.

Grunnlagsdokumentet legges så til grunn for Gauldalsregionens utarbeiding av konkrete opplegg for kompetanseutviklings-tiltakene 2015 - 2020.

Kommunene må selv bestemme om og evt. hvordan grunnlagsdokumentet og de konkrete kompetanseutviklingstiltakene skal inngå i kompetanseplanene for barnehagesektoren.

Sammendrag av innspillene i høringsrunden

- Høringsutkastet fikk gode tilbakemeldinger fra de aller fleste av kommunene. En av kommunene sier det slik:
"Dokumentet viser på en god måte den røde tråden fra nasjonal strategi via regionale tiltak videre til lokal oppfølging. Det har vært fint å kunne komme med innspill før, underveis og nå i forbindelse med høringsdokumentet. Dialogen underveis gjør at dette føles som "vårt" dokument, tiltakene blir i tråd med våre behov, og blir greie å innlemme i våre lokale planer."
- Klart signal fra kommunene om at:
  - *Nettverket mellom de fagansvarlige barnehagerådgiverne, omkring samarbeid, erfaringsutveksling og gjensidig kompetanseutvikling må revitaliseres og prioriteres høyt.*
  - *Samlinger for styрere og pedagogiske ledere gjennomføres 1 - 2 ganger pr. år.*
  - *Årlig studietur for barnehagefaglige rådgivere i kommunene og Arbeidsgruppe barnehage.*
- Kommunene er stort sett fornøyd med de konkrete kompetansetiltakene som er satt opp, men noe sprik i prioriteringen. Grunnlagsdokumentet inneholder mange tiltak, ønske om at antall tiltak reduseres.
- Riktig at assistentene prioriteres, men bør vurdere om antall kompetansetilbud til disse bør reduseres.
- Prioritere *Barnehagebasert kompetanseutvikling*. Dette pga at det involverer hele personalet og at det foregår i den enkelte barnehage. God kompetanseheving for hele personalgruppa.
- Klart signal om at Gauldalsregionen fortsatt skal ha en sentral rolle i arbeidet med kompetanseutvikling i regionen. Gauldalsregionen kan også gjerne være en tilrettelegger for faglige fora, der refleksjon og drøfting står sentralt.
- I enkeltsaker, som f eks høringer, kan Gauldalsregionen få en delegert myndighet til uttalelse på vegne av kommunene, etter en grundig forankring i kommunene.
- Gauldalsregionen kan på barnehagesektoren gi et godt bidrag til kommunenes og barnehagenes kompetanseutviklingsarbeid gjennom sin forankring hos Fylkesmannen og statlige midler.
- Ikke behov for ytterligere samordning av kompetanseplaner mellom kommunene ut over grunnlagsdokumentet. Grunnlagsdokumentet bør fungere som en overordnet "*kompetanseplan*" som legger *føringer* for kommunens arbeid med egne kompetanseplaner. Kompetanseutviklingstiltakene i grunnlagsdokumentet må revideres underveis i perioden.
- Arbeidsgruppe barnehage må være sentral i forbindelse med oppfølging av planen.
- Viktig med langsiktig tenkning og god kommunikasjon vedr. kommunenes kompetanseplaner og regionens kompetanseutviklingstiltak.
- Behov for en tettere og mer direkte dialog mellom barnehagesektoren i kommunene og Gauldalsregionen, for å unngå at det oppstå et misforhold mellom barnehagens behov og de kompetansetiltakene som Gauldalsregionen tilbyr. Det er viktig at barnehagene i kommunene får innflytelse på hvilke kompetansetilbud de ønsker, og hvordan de statlige midlene blir brukt.
- Ønsker at samlingene legges til ulike steder i regionen vår region.

Med utgangspunkt i hovedpunktene i høringssvarene, er dette grunnlagsdokumentet revidert. Det er imidlertid viktig å presisere at ikke alle innspill er tatt til følge og innarbeidet i dokumentet. For Gauldalsregionen har det vært svært viktig å forholde seg mest mulig til hovedmålene, målsettingene og hovedtemaene i den statlige strategien. Det er med utgangspunkt i dette at regionen får statlige kompetansemidler.

3 ANSVAR OG ROLLER I UTVIKLING, GJENNOMFØRING OG IMPLEMENTERING AV STRATEGIEN

Det er kommunene som har hovedansvaret for oppfølging og gjennomføring av strategien. Kommunene bestemmer selv hvordan denne oppfølgingen skal skje.

Gauldalsregionen har - i utgangspunktet - ingen formell rolle i dette arbeidet. Men de 6 kommunene i regionen kan bruke Gauldalsregionen dersom de mener at dette kan være rasjonelt og fornuftig. I strategiheftet fra Kunnskapsdepartementet står det følgende under kap. *Aktørenes roller og ansvar*:

"Det vil for de mindre kommunene være naturlig å inngå interkommunalt samarbeid om utvikling og gjennomføring av kompetanseutviklings- og rekrutteringstiltak. En forutsetning for å få utbetalt midler er at kommunen/regionen i søknaden orienterer om hvordan lokal deltakelse og forankring i kommunale og ikke - kommunale barnehager er ivaretatt"

Gauldalsregionen har tatt tak i dette og utarbeidet dette utkastet til felles grunnlagsdokumentet for regionen. Dokumentet gir bl.a. et sammendrag av innholdet i det statlige strategiheftet, med utgangspunkt i:

- Målsettinger
- System for kompetanseutvikling
- Prioriterte, tematiske satsingsområder
- Målgrupper.
- Aktørenes roller og ansvar.

Hovedansvaret for barnehageeierne i regionen blir å sørge for implementering av denne strategien i de kommunale og private barnehagene i regionen. Men for å oppfylle dagens pedagognorm, øke antallet ansatte med relevant kompetanse og bidra til å heve kvaliteten i barnehagen må alle aktører bidra. En viktig forutsetning for å lykkes er at ansvars- og rollefordeling hos de ulike aktørene er avklart og at alle sørger for gode samarbeidsforhold. Hovedaktørene i planlegging og gjennomføringen av strategien er:

Barnehageeier

Som arbeidsgiver har barnehageeier ansvar for å gi de ansatte nødvendig opplæring for å kunne utøve yrket. Det forutsettes at barnehageeier tilrettelegger for at personalet kan delta i kompetansetiltakene. Barnehageeier skal kartlegge kompetansebehovet, utarbeide konkrete og langsiktige kompetanseplaner og sette av egne midler til kompetanseheving.

Barnehageeierne i de 6 kommunene skal også legge til rette for at barnehagerådgiverne, styrene og de pedagogiske lederne kan delta aktivt på fellesarenaer i regionen. Dette gjelder først og fremst nettverket mellom barnehagerådgiverne, fellessamlinger for barnehagerådgiverne, styrene og de pedagogiske lederne, samt studieturer i regi av Gauldalsregionen. Disse arenaene er viktige i forhold til kvaliteten på planlegging, gjennomføring og implementering av strategien ute i de kommunale og private barnehagene. Erfaringsutveksling og kompetanseheving i disse interkommunale ledergruppene er helt avgjørende for kvaliteten på arbeidet med strategien. Det er disse som i praksis skal sørge for at den statlige strategien faktisk blir implementert i den daglige virksomheten, der barna er.

Kommunen som barnehagemyndighet

Barnehagemyndigheten har et overordnet ansvar for å sikre at barna får et godt pedagogisk og trygt barnehagetilbud. Som en forutsetning for å få statlige midler skal kommunen utvikle kompetanseplaner som omfatter både kommunale og ikke-kommunale barnehager, og som ivaretar både nasjonale føringer og lokale behov.

Barnehagen

Styreren skal motivere og inspirere til kompetanseutvikling hos personalet og forvalte ressursene på en forsvarlig måte. Styrer har ansvar for å lede det pedagogiske utviklingsarbeidet på et overordnet nivå. Pedagogisk leder skal sikre

kvaliteten på det pedagogiske arbeidet og har, sammen med styrer, ansvaret for at samfunnsmandatet oppfylles og at målene i strategien og rammeplanen realiseres. For barnehagene blir det spesielt viktig å legge godt til rette for den barnehagebaserte kompetanseutviklingen som skal skje fram mot 2020. Dette skal skje på selve arbeidsplassen - i barnehagen. Alle ansatte skal involveres i dette arbeidet. I samarbeid mellom de enkelte kommunale og private barnehagene, barnehagefaglig ansvarlig, Gauldalsregionen, Fylkesmannen og aktuelle fagmiljø er en av målsettingene å skape lærende organisasjoner som selv kan utvikle barnehagen.

Fylkesmannen

Fylkesmannen skal iverksette og følge opp de statlige kompetanseutviklingstiltakene og se til at utviklingsarbeid og implementering av tiltak skjer i nær kontakt med kommunen som barnehagemyndighet, universiteter/høgskoler og andre relevante fagmiljøer. Fylkesmannen må gjennom tildelingen av de statlige midlene påse at kommunene som myndighet ivaretar kompetansebehovene til både de kommunale og ikke-kommunale barnehagene. Fylkesmannen kan også sette i gang regionale kompetanseutviklingstiltak, fortrinnsvis i dialog med kommunen som barnehagemyndighet.

Gauldalsregionen

Gauldalsregionen søker, mottar, forvalter og rapporterer de statlige etterutdanningsmidlene på kommunenes vegne. Gauldalsregionen har da et ansvar for at disse midlene blir brukt i tråd med de retningslinjer og føringer som blir gitt fra Fylkesmannen i ST. For perioden 2014 - 2020 er det den statlige barnehagestrategien som skal prioriteres.

Det er et ønske fra kommunene at Gauldalsregionen fortsatt skal ha en sentral rolle i arbeidet med kompetanseutvikling i barnehagene i regionen. Gauldalsregionen kan også gjerne være en tilrettelegger for faglige fora, der refleksjon og drøfting mellom kommunene og mellom kommunene og regionen står sentralt.

Gauldalsregionen kan gi et godt bidrag til kommunenes og barnehagenes kompetanseutviklingsarbeid gjennom sin forankring hos Fylkesmannen og statlige midler. Arbeidsgruppe for barnehage må være sentral i oppfølgingen av strategien.

Det er viktig med langsiktig tenkning og god kommunikasjon vedr. de kommunale kompetanseutviklingsplanene og Gauldalsregionens kompetanseutviklingstiltak. Dette for å unngå at det oppstår et misforhold mellom barnehagens behov og de kompetansetiltakene som Gauldalsregionen tilbyr. Det er viktig at kommunene/barnehagene i Gauldalsregion får innflytelse på hvilke kompetanse-tilbud de ønsker, og hvordan de statlige midlene blir brukt.

Med utgangspunkt i de føringene som er nevnt over, kan Gauldalsregionen v. regionkonsulent og arbeidsgruppe for barnehage ha følgende rolle i det konkrete arbeidet med den statlige strategien:

- *Pådriver i startfasen av arbeidet med strategien*
- *Innledende og løpende planleggingsarbeid med fagmiljøer, fylkesmannen og barnehagefaglig rådgivere i kommunene.*
- *Få på plass finansieringen av tiltakene og stå for det økonomiske ansvaret i forhold til dette.*
- *Sammen med barnehagefaglige rådgivere i kommunene, planlegge og koordinere arbeidet.*
- *Ved behov, assistere kommunene i deres arbeid.*

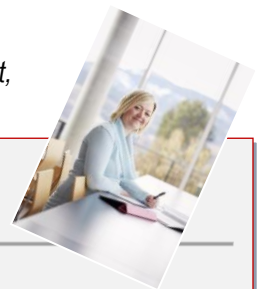
Andre viktige aktører er fylkeskommune, fagskoler, de nasjonale sentrene, kunnskapsdepartementet, utdanningsdirektoratet, sametinget og organisasjonene.

May Helen Bjørnfeld

Assistent i barnehage i 8 år.

- Eg vil bli ein god pedagog!

No er ho på full fart mot å bli barnehagelærer – samtidig som ho jobbar. Etter fleire år i barnehage ønskjer assistent May Helen Bjørnfeld frå Nordagutu å bli barnehagelærer. Derfor er 34-åringen i gang med studiet Arbeidsplassbasert barnehage-lærerutdanning (ABLU). - Eg har lært mykje av samlingane allereie. Ein kan ein heil del som assistent, men no har eg fått eit meir bevisst forhold til barna. Eg lært meg årsakene til kvifor dei er som dei er, og korleis eg betre skal handtere ulike situasjonar.

4 STRATEGIENS MÅL, SYSTEM, TEMATISKE SATSINGOMRÅDER OG MÅLGRUPPER

Strategiens hovedmålsetting

Oppfylle dagens pedagognorm og å øke andelen ansatte med relevant utdanning. Kompetansestrategien skal gjelde for perioden 2014 til 2020. I løpet av strategiperioden skal alle ansatte ha fått muligheten til å øke sin kompetanse.

Strategiens mål

- Rekruttere og beholde flere barnehagelærere og ansatte med relevant kompetanse for arbeid i barnehagen.
- Heve kompetansen for alle ansatte som jobber i barnehagen.
- Øke statusen for arbeid i barnehage

En forutsetning for å nå disse målene er at alle aktørene i sektoren tar sitt ansvar, samarbeider og deltar aktivt i kompetansearbeidet for å bidra til økt og god kvalitet i barnehagene.

System for kompetanseutvikling

Systemet for kompetanseutvikling synliggjør *karriereveier og utviklingsmuligheter for alle grupper ansatte*. I systemet ligger det både individuelle og kollektive kompetanseutviklingstiltak. Systemet skal i første omgang være fra 2014 til 2020 og vil gi aktørene mulighet for langsiktig planlegging. Dette vil kunne gi bedre forutsigbarhet og øke deltakelsen i tiltakene.

Tiltakene er en videreføring av eksisterende kompetanse- og rekrutteringstiltak I tillegg etableres nye tiltak som skal:

- sikre at flere assistenter får en innføring i hva barnehage er
- stimulere flere assistenter i barnehagene til å ta fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget
- stimulere flere ansatte til å ta barnehagelærerutdanning

Kompetansehevingstiltakene, som omfatter både etter- og videreutdanningstilbud (EVU) og lokalt utviklingsarbeid, retter seg både mot den enkelte ansatte og mot hele personalgruppen. Sistnevnte kan omfatte samarbeid både innenfor én bestemt ansattgruppe og på tvers av ansattgruppene.

Tematiske satsingsområder:

Kompetansestrategien omfatter fire tematiske satsingsområder som er forankret i formålet og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

- Pedagogisk ledelse – barnehagen som lærende organisasjon
- Danning og kulturelt mangfold
- Et godt språkmiljø for alle barn
- Barn med særskilte behov

NBI

Satsingsområdene skal være førende for barnehagenes arbeid med kompetanseutvikling i årene framover. Samtidig skal det være rom for lokale behov og tilpasninger

Målgruppe for tiltakene

Målgruppen for tiltakene i strategien er *de ansatte i barnehagen*.

Målgruppe for strategien

Målgruppen for strategien er *alle aktører i barnehagesektoren*.

De må være kjent med innholdet i strategien og bidra til gjennomføringen av den. Målgruppen for tiltakene er alle grupper ansatte som arbeider direkte med barnegruppen; assistenter, barne- og ungdomsarbeidere, andre pedagoger, barnehagelærere og styрere.

5 PLAN FOR KOMPETANSEUTVIKLINGSTILTAK 2015 - 2020

Gauldalsregionen har i 2015 hatt en prosess gående på hvordan den statlige strategien "Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014 - 2020" skal følges opp. Det er enighet om at oppfølging av strategien skal ha hovedfokus fremover.

Med utgangspunkt i *strategiens målsettinger, system for kompetanseutvikling og tematiske satsingsområder* har Gauldalsregionen utarbeidet en *plan* for kompetanseutviklingstiltak fremover mot 2020. I arbeidet med denne planen har følgende bidratt: *Arbeidsgruppe barnehage, barnehagenettverket i regionen, styret i Gauldalsregionen, Fylkesmannen i ST og DMMH.*

Nedenfor følger oversikten over aktuelle kompetanseutviklingstiltak i perioden 2015 - 2020. De fleste av tiltakene er hentet ut fra den statlige strategien, men noen tiltak er tatt med som følge av signaler fra kommuner/barnehager.

KOMPETANSEUTVIKLINGSTILTAK 2015 - 2020 - I PRIORITERT REKKEFØLGE

1. Utviklingsarbeid i barnehagen. Barnehagebasert kompetanseutvikling

Tidspunkt/tidsrom	:	Høst 2015 - 2020
Omfang	:	Variabelt
Målgruppe	:	Ansatte i de barnehagene/kommunene som deltar.
Arbeidsform	:	Barnehagebaserte opplegg
Finansiering	:	Statlige etterutdanningsmidler/Gauldalsregionen
Egenandel barnehage/ansatt	:	Ikke fastsatt
Innhold/beskrivelse	:	Barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak er utviklingsarbeid som involverer hele personalet og som foregår i den enkelte barnehage. Barnehageeier har ansvar for tiltakene som utvikles lokalt, gjerne i samarbeid med relevante kompetansemiljøer, kommunen som myndighet eller andre barnehager. Tiltakene skal være forankret hos pedagogisk leder, styrer og eier, og skal bidra til en utviklingsprosess på egen arbeidsplass for hele personalet i barnehagen, på tvers av kompetansenivå. Kommunene i regionen er godt i gang med barnehagebaserte kompetanseutviklingsprosjekt knyttet til bla. språk og pedagogisk ledelse. Disse barnehagebaserte tiltakene går over flere år. Det kan også være aktuelt at barnehager/kommuner gjennomfører flere enn <i>ett</i> barnehagebasert kompetanseutviklingsprosjekt i 5 års perioden.
Faglig ansvar	:	DMMH
Ansvar	:	Gauldalsregionen og kommunene
Framdrift	:	Planlegging og gjennomføring i gang.

2. Samling for styrere og pedagogiske ledere og barnehagerådgiverne i kommunene

Tidspunkt/tidsrom	:	Januar/februar 2016, 2017, 2018, 2019, 2020
Omfang	:	2 dager med overnatting
Målgruppe	:	Styrere, ped. ledere og barnehagerådgiverne i kommunene
Arbeidsform	:	Inspirasjonsforedrag, innledninger på aktuelle tema, info. og gr.arbeid
Finansiering	:	Statlige kompetansmidler
Egenandel barnehage/ansatt	:	Egenandel og bruk av fondsmidler
Innhold/beskrivelse	:	Program for samlingen sendes ut når innhold og opplegg er klart
Faglig ansvar	:	Gauldalsregionen og innleide foredragsholdere
Ansvar	:	Gauldalsregionen og kommunene
Framdrift	:	Planlegging og gjennomføring i gang.

3. Studietur

Tidspunkt/tidsrom	:	Høst 2017, 2018, 2019, 2020
Omfang	:	1 - 3 dager m. overnatting
Målgruppe	:	Barnehagerådgiverne i kommunene, arbeidsgruppe barnehage.
Arbeidsform	:	Studietur
Finansiering	:	Gauldalsregionen/statlige etterutdanningsmidler
Egenandel barnehage/ansatt	:	Egenandel
Innhold/beskrivelse	:	Besøke kommuner i Norge evt. Sverige, Danmark. for turen bør være knyttet til tema/problemstillinger i forbindelse med statlig strategi.
Faglig ansvar	:	Barnehagegruppa Gauldalsregionen
Ansvar	:	Arbeidsgruppe for barnehagene, Gauldalsregionen og kommunene.
Framdrift	:	Studietur gjennomført høsten 2017.

4. KOMPASS Studier for assistenter i barnehagen.

Tidspunkt/tidsrom	:	Høst 2016 – 2017 oppstart utsatt
Omfang	:	1 år (to semestre)
Målgruppe	:	Assistenter og fagarbeidere
Arbeidsform	:	Fem samlinger à to dager. Skriftlige oppgaver. Individuelle oppgaver på egen arbeidsplass. På samlingene for deltakerne benyttes det varierte arbeidsmåter som omfatter forelesninger, gruppearbeid, framlegg, praksisfortellinger, rollespill og refleksjonsoppgaver. All undervisning er knyttet til utøvelsen av det daglige arbeidet på arbeidsplassen. Deltakerne følger undervisning på høgskolen og arbeider med oppgaver relatert til arbeidssituasjonen i barnehagen. Hver deltaker skal ha en pedagogisk leder som veileder på arbeidsplassen. Denne har en sentral rolle i studiet, og skal følge opp deltagerens faglige utvikling i barnehagen, og legge til rette for at assistenten får mulighet til å gjennomføre sine oppgaver som de får på DMMH.
Finansiering	:	Nytt f.o.m 2016: DMMH søker midler direkte fra Udir, ikke gjennom FMST. Uavklart om DMMH får midler ennå. Gauldalsregionen/egenandel.
Innhold/beskrivelse	:	Kompetanseutvikling for assistenter og fagarbeidere i barnehagen. (KompAss). Deltakerne skal øke sin bevissthet rundt egne ressurser og rolle i barnehagen og utvikle sin barnehagefaglige kompetanse, for dermed å fremme utvikling av barnehage til et bedre tilbud for alle barn og foreldre. Målet er å gi assistenter en innsikt i barnehagetradisjon, yrkesetikk og erfaring med pedagogisk refleksjon Barnehagen og assistentene som deltar på studiet, skal i fellesskap arbeide med egen praksis i barnehagen for å sikre at barnehagen også utvikles. Kompetansehevingstudier for assistenter i barnehagen er et studietilbud på 15 studiepoeng i regi av universitets- og høgskolesektoren.. Dette tilbudet kan rettes både mot assistenter generelt, fagarbeidere og mot spesifikke målgrupper, for eksempel assistenter med minoritetsbakgrunn. Tilbudet utvikles i samarbeid med Fylkesmannen. Deltakerne må ha tilstrekkelige språkferdigheter i norsk til å følge undervisning, delta i gruppearbeid og lese faglitteratur. Opptakskrav er generell studiekompetanse eller realkompetanse. De som ikke oppfyller det formelle opptakskravet eller ikke ønsker å ta eksamen, kan ta KompAss som et etterutdanningskurs som dokumenteres ved et kursbevis.
Faglig ansvar	:	DMMH
Ansvar	:	Gauldalsregionen og kommunene
Framdrift	:	Dialog med DMMH

5. *ABLU (arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning)*

Tidspunkt/tidsrom	:	Oppstart høsten 2016
Omfang	:	Deltidsutdanning over fire år. :
Målgruppe	:	Assistenter, fagarbeidere etc.
Arbeidsform	:	Utdanningen organiseres som deltidsstudium med to faste studiedager pr. uke. Undervisningen vil bli gitt som forelesninger, seminar, ekskursjoner, tema og prosjektarbeid m.m.
Finansiering	:	Udir (stipend)/egenandel.
Egenandel barnehage/ansatt	:	Ikke fastsatt
Innhold/beskrivelse	:	Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) er et tilbud til assistenter og fagarbeidere som ønsker å utdanne seg til barnehagelærere. ABLU er organisert som en deltidsutdanning Studiet er et bachelorstudium på 180 studiepoeng og går over 4 år, og det er en forutsetning at studentene er i arbeid under studiet.
		Barnehagen trekkes inn som læringsarena og det er et tett samarbeid mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt. ABLU bidrar også til kompetanseutvikling for hele personalgruppen og styrker barnehagen som lærende organisasjon gjennom økt oppmerksomhet på faglige problemstillinger.
		Muligheten for å kombinere jobb og studier bidrar til å rekruttere studenter som ikke ville valgt en heltidsutdanning, men assistenter og fagarbeidere i 40-60 % stilling i hele studieperioden, som strekker seg fra medio august til medio juni hvert studieår.
		Undervisningen gis både på campus DMMH, som nettstudier, veiledning, studiegrupper, selvstudium og gjennom studieopplegg på egen arbeidsplass eller i gruppe.
Faglig ansvar	:	DMMH
Ansvar	:	Gauldalsregionen og kommunene
Framdrift	:	Pågå

6. *Rammeplanen – implementering av planen i barnehagene*

Tidspunkt/tidsrom	:	Fra høsten 2017
Omfang	:	Samlinger i regi av Fylkesmannen vår og høst 2017
Målgruppe	:	Styrere og pedagogiske ledere, barnehagerådgiverne i kommunene.
Arbeidsform	:	Dag-samlinger
Finansiering	:	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Egenandel barnehage/ansatt	:	Ingen
Innhold/beskrivelse	:	Ny rammeplan trer i kraft fra 1. august 2017.
Faglig ansvar	:	Nasjonale føringer
Ansvar	:	Gauldalsregionen - i samarbeid med kommunene og Fylkesmannen
Framdrift	:	Oppstart høsten 2017

7. Lederutdanning for styrere

Tidspunkt/tidsrom	:	2016/2017
Omfang	:	Deltid over 3 semester
Sted	:	Dmmh
Målgruppe	:	Styrere i barnehager
Arbeidsform	:	Samlingsbasert
Finansiering	:	Udir/eier
Innhold/beskrivelse	:	Lederutdanning for styrere er et videreutdanningstilbud for barnehagestyrere. Studiet skal bidra til kvalitetsutvikling i barnehagen gjennom en styrking av den pedagogiske og administrative lederkompetansen. Som del av et karriereløp skal studiet også bidra til at styrerne blir værende i barnehagen. Studiet har et omfang på 30 studiepoeng og gjennomføres på deltid over tre semestre.
Faglig ansvar	:	DMMH
Ansvar	:	Barnehageeier/DMMH
Framdrift	:	Pågår

---

8. Veiledning av nytilsatte nyutdannede barnehagelærere

Tidspunkt/tidsrom	:	2018 – 2020
Omfang	:	Dagsamlinger
Målgruppe	:	Nyutdannede barnehagelærere
Arbeidsform	:	Dagsamlinger i regi av DMMH/NTNU
Finansiering	:	DMMH
Innhold/beskrivelse	:	Kunnskapsdepartementet og KS har inngått en intensjonsavtale om at alle nytilsatte nyutdannede barnehagelærere skal få tilbud om veiledning. Veiledningen skal bidra til å utvikle yrkesidentiteten, øke tryggheten i barnehagelærrollen og til å beholde barnehagelærerne i barnehagen. Det er barnehageeiers ansvar å tilby veiledning til nytilsatte nyutdannede barnehagelærere.
Faglig ansvar	:	DMMH
Ansvar	:	Gauldalsregionen, DMMH
Framdrift	:	Pågår

---

9. Barnehagebasert fagbrev. Barne- og ungdomsarbeiderfaget

Tidspunkt/tidsrom	:	Fra høsten 2017
Omfang	:	Ikke klart
Målgruppe	:	Assistenter, fagarbeidere
Arbeidsform	:	Ikke klarlagt
Finansiering	:	Ikke klarlagt
Innhold/beskrivelse	:	Med fagbrev som barne- og ungdomsarbeider, er du kvalifisert for arbeid i barnehage, skole, skolefritidsordning, klubber og ulike kommunale etater. Utdanningen dekker yrkesteorien i barne- og ungdomsarbeiderfaget, og forbereder deg til den teoretiske prøven. For og få fagbrev må du ha bestått den teoretiske og praktiske fagprøven. Eksamensforberedende kurs for praksiskandidater. Utdanningen gjør det mulig for deg med praksis innenfor fagfeltet å ta fagprøve som Barne- og ungdomsarbeider. Du må ha minst 5 års relevant praksis fra fagområdet. Hvis du mangler deler av praksisen kan du skaffe denne samtidig med eller etter at du har tatt kurset. Det er fagopplæringskontoret eller yrkesopplæringsnemnda i ditt hjemfylke som vil avgjøre om praksisen kan godkjennes.

Ansatte med fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget har en verdifull kompetanse for arbeid i barnehage. Det er derfor ønskelig at flere barne- og ungdomsarbeidere tar jobb i barnehage og at assistenter som mangler kompetanse om arbeid med barn tar fagbrevet. Praksiskandidatordningen gir assistenter med lang erfaring mulighet til å gå opp til fagprøven. I systemet kalles denne ordningen «Barnehagebasert fagbrev» for å synliggjøre muligheten for å ta fagbrevet på arbeidsplassen med praksis fra barnehage. Fem fylker er i gang med statlig finansierte forsøk med fagbrev på arbeidsplassen. Erfaringene fra forsøkene vil være nyttige for andre som vil gå i gang. Nærmere informasjon finnes på nettsiden www.fagbrevpajobb.no.

Faglig ansvar	:	Ikke klart
Ansvar	:	Sør Trøndelag Fylkeskommune
Framdrift	:	Planlegging ikke i gang.

Andre aktuelle kompetanseutviklingstiltak i perioden 2015-2020 kan være:

Veilederutdanning, tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk, pedagogisk utviklingsarbeid for barnehagelærere i barnehagen (PUB), mastergrader og PHD - jfr. side 14 og 15 i strategiheftet "Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020". Videreutdanning i språk.

6 VEIEN VIDERE

I og med at det ligger sterke statlige føringer på at det er oppfølging av den statlige strategien som skal ha fokus i kommunene de neste 5 årene, og at etterutdanningsmidlene skal brukes til oppfølging av denne strategien, vil det være nødvendig med en tett kommunikasjon mellom Gauldalsregionen og de 6 kommunene.

Aktuelle tema som bør settes på dagsorden på fellesarenaene:

- *Revidering/rullering av kompetanseutviklingstiltakene i grunnlagsdokumentet for Gauldalsregionen.*
- *Gjensidig info og erfaringsutveksling omkring status på kompetanseutvikling generelt i kommunene og oppfølging av den statlige strategien spesielt.*
- *Arbeidsgruppas ansvar underveis i oppfølging av strategien. Definere arbeidsgruppas oppgaver/ansvar.*

Gauldalsregionens organisering og oppgaver er for tiden i støpeskjeen. Noen av disse punktene kan derfor bli berørt i den prosessen.

I arbeidet med planlegging, gjennomføring og implementering av strategien, blir følgende arena svært viktig for arbeidet med strategien:

- **Arbeidsmøter** i arbeidsgruppe for barnehage
- **Nettverk** for barnehagefagligansvarlige
- **Samling** for styrere og pedagogiske ledere.
- **Årlig studietur** for barnehagerådgiverne og arbeidsgruppa. Tema vil ha tilknytning til målsettingene i strategien